

सन २००८-०९ या अविवाह उत्तर विवर्ध पाणलोट विकास
विभाग अंतर्गत पाणलोट विकास प्रकल्प शुभविष्यासाठी
निधी मंजूर करण्यावाहत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्यात क्रमांक : विधानि २००८/पु.इ. ६४/जल-६,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
हिनांक : ४ फेब्रुवारी, २००९.

वाचा :- ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय

- (१) क्रमांक - प्रसारणक १८/०५/प.क. ५३२/जल-१२, दि. २८ फेब्रुवारी, २००६.
- (२) क्रमांक - प्रसारणक १८/०५/प.क. ४८० (भाग -२४)/जल-१२, दि. १६ मे, २००६.
- (३) क्रमांक - विधानि २००६/प.क. १३१/जल-६, दि. ११ जानेवारी, २००८.
- (४) क्रमांक - असक २००८/प.क. ५२/जल-१३, दि. १३ मे, २००८.
- (५) क्रमांक - विधानि २००८/प.क. १०/जल-६, दि. ११ ऑगस्ट, २००८ व दि. १५ डिसेंबर, २००८.
- (६) विल विभाग परिपत्रक क्रमांक - पूरक १०.०८/प.क. २३२/अर्द्धसंकल्प-३, दि. २० जानेवारी, २००९.
- (७) क्रमांक - असक २००८/प.क. १२०/जल-१३, दि. ३१ जानेवारी, २००९.

प्रस्तावना :

विवर्धातील बुलडाणा, अकोला, अमरावती, यांशेम, यशवंतराड व पर्था या साहा विल्हयाकरीता अंतर्गत वाचा विकासासाठी आणि करण्याणासाठी विविध उपायांजना करण्याकरीता शासनाने भहसूल व यन विभागाच्या दि. १५ डिसेंबर, २००५ च्या शासन विभागान्वये विवर्धातील विशेष ठेंकेच जाहीर केले आहे. या कार्यक्रमात विवर्धातील प्राणलोट विकास विशेनाच्या धर्तीवर विवर्ध पाणलोट विकास विशेन स्थापन करणे व या विशेनद्वारे एकास्तिक पाणलोट घ्यवस्थापन संकल्पनेच्या नागरिकातून पाणलोट विकासाची सर्व प्रकारची काने करून पर्जन्यापारित शेतीसाठी स्थिरता आणण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत या वार्षीच्या समावेश आहे. त्यानुसार संदर्भाधीन दि. २८ फेब्रुवारी, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये विवर्ध पाणलोट विकास विशेनची स्थापना करण्यास शासनाने भान्यता विली असून संदर्भाधीन दि. १६ मे, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये नागपूर विभागातील नागपूर, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर व गढविरोली या ५ विल्हयांचा सन २००६-०८ या आर्थिक वर्षापासून विवर्ध पाणलोट विकास विशेनन्वये समावेश करण्यात आलेला आहे. विवर्ध पाणलोट विकास विशेनाच्या अंमलवजावणीकरीता सन २००५-०६ ते २००६-०८ या वर्षात एकूण रु. २२६.०० कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

२. तसेच संदर्भाधीन दि. ११ जानेवारी, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये विवर्ध पाणलोट विकास विशेन अंतर्गत अमरावती व नागपूर या दोन उपविशेनची स्थापना करण्यात आली आहे. सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षाकरीता विवर्ध पाणलोट विकास विशेन अंतर्गत अमरावती व नागपूर उपविशेनाच्या कार्यक्रमास संदर्भाधीन दि. ११ ऑगस्ट, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात आली आहे. विवर्ध पाणलोट विशेन अंतर्गत अमरावती उपविशेनाच्या कार्यक्रमास सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षाकरीता रु. ५.०० कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. आता सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात उर्वरित तरतुद मंजूर करण्याची वाच शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्यात :

विवर्ध पाणलोट विकास विशेन अंतर्गत अमरावती पाणलोट उपविशेन व नागपूर पाणलोट उपविशेनचे कार्यक्रम सन २००८-०९ मध्ये राष्ट्रपिण्यास संदर्भाधीन दि. ३१ ऑगस्ट, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये भान्यता देण्यात आली आहे. विवर्ध पाणलोट विकास विशेन अंतर्गत विवर्ध विभागातील बुलडाणा, अकोला, यांशेम, अमरावती, यशवंतराड, पर्था, नागपूर, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर व गढविरोली या ११ विल्हयांमधील ६८ तालुक्यांमधून ११६१ पाणलोट विषङ्गपात्र आले आहेत. विषङ्गपात्र आलेल्या पाणलोटाचे एकूण भागीलिक क्षेत्र रु.५५३०३.१० हेक्टर असून त्यात १२३१ गावे समाविष्ट आहेत. वार्षीच्यातील विवर्ध पाणलोट विकास विशेन अंतर्गत अमरावती व नागपूर या कार्यक्रमाच्या अंमलवजावणीकरीता संदर्भाधीन दि. ११ डिसेंबर, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये रु. ५.०० कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. आता या कार्यक्रमाकरीता उपलब्ध झालेला रु. ५.०० कोटी (अकरी रुपये सदूसूच कोटी पाचत) इतका निधी मंजूर व वितरीत करण्यास शासन भान्यता देण्यात येत आहे.

रॉटा/सच-२७३१[बी][२५०-२-२००९]-१

२५०-२-२००९

३. उत्तेजत भंजूर रु.३७.०० कोटी (अक्षरी रुपये सातत्सात फौटी फक्त) इतका निधी सर्व करण्यात आयुक्त (कूपी) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहेरन या संवितरण अधिकारी भूगून डोघित करण्यात येत आहे. तसेच या निधीवरूप वित्तानिहाय वित्तरण विभागीय आयुक्त, अमरावती व विभागीय आयुक्त, भागापूर यांचा मान्यतेने संबंधित वित्ताना वित्तरीत करण्यात आयुक्त (कूपी) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. वित्तानिहाय निधी वित्तरीत करतांना संबंधित वित्तानील पाणलोट कार्यक्रम अंतर्वाचारणी करणा-या यंत्रणेची निश्चियी प्रत्यक्ष यागणी या हातलेला खर्च लक्षात घेण्यात याचा. याव्यातचा सवित्र वार्षादर्वक सूचना संबंधित अधिका-यांना तातडीने निर्गमित करण्यात. हा खर्च भंजूर फैश-पसो प्रमाणे होईल याची दक्षता घेण्यात याची.

४. सन २००८-०९ याचे विदर्भ पाणलोट विकास मिशनाठी संदर्भाधीन दि.१५ डिसेंबर, २००८ या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून दिलेला रु.५.०० कोटी व आता या शासन निर्णयान्वये वित्तरीत करण्यात येत असलेला रु.६७.०० कोटी असा पकूण रु.७२.०० कोटी (अक्षरी रुपये बहातर कोटी फक्त) इतका निधी या कार्यक्रमाच्या अंतर्वाचारणीकरीता भंजूर करण्यात शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

५. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत भंजूर करण्यात आलेला निधी आयुक्त (कूपी) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संबंधित वित्तानीचे वित्तानिहाय करण्यात आलेल्या कूपी तंत्रज्ञान व्यवस्थापन संस्था याचा आत्मा (Agricultural Technology Management Agency-ATMA) या संस्थेच्या यासाठी सुरु केलेल्या स्वतंत्र यात्रात जगा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

६. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत वित्तान निधी या स्वामित्व होणारा खर्च यांचे स्वाहत लेले देण्यात याचेत. या कार्यक्रमांतर्गत सुरु केलेल्या प्रकल्पांवरूप भंजूर रु.७२.०० कोटी (अक्षरी रुपये बहातर कोटी फक्त) निधीचा वित्तान्वयने करण्यात याचा य सदर निधी या आर्थिक वर्षात खर्च करण्यात याचा. या कारणासाठी होणारा खर्च हा "मागणी क्रमांक या-१, २५०१, ग्रामीय विकासासाठी विशेष कार्यक्रम, ०२, अवर्षजप्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम, ३०१, लहान पाणवंधारे, (०१) (०४) विदर्भ पाणलोट विकास मिशन (योजनातर्गत) (२५०१ ०५११) ११ सहायक अनुदाने" या लेखाशिर्वाकासी खर्ची दाखल्यात याचा.

७. विदर्भ पाणलोट मिशन अंतर्गत आतापर्यंत उपलब्ध करून फिलेल्या निधीतून करण्यात आलेल्या कामांची शासनाच्या घेण्यासाईंटचर दर्शविण्यात याची य सी घेण्यावेळी अप्यावत करण्यात याची.

८. विदर्भ पैकेज अंतर्गत जाहिर केलेल्या कार्यक्रमांचा आवाहा सर्व स्तरावर घेण्यावेळी घेण्यात येत असल्याने चरील कार्यक्रमांतर्गत द्वालेल्या आर्थिक या भौतिक प्रगतीचा अडवाल संचालक, भूक्षेत्रापन व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, पुणे यांनी या १५ वियसानी शासनास न चुक्ता सादर करावा.

९. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या परियन्क क्र.पुस्क १०.०८/प.क.२२२/वार्षासंकल्प-३, दि.२० जानेवारी, २००९ वा प्रिभागाच्या संदर्भाधीन दि.३३ जानेवारी, २००९ या शासन निर्णयान्वये मिळलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या घेण्यासाईंटचर उपलब्ध करण्यात आला असून, याचा संग्रहक सांकेतांक २००९०२०४३३१३०६००३ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आवेदनानुसार या नावाने,

(रेखा विठ्ठे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे खालील सचिव,
मा. नुस्खेमंत्री यांचे खालील सचिव,
सर्व भंडी, राज्यमंत्री यांचे खालील सचिव,
नुस्खा सचिव, असेसिलित नुस्खा सचिव,
शासनाचे सर्व प्रथम सचिव/सर्व सचिव,
सर्व विभागीय आयुक्त,

संच-२७३१[बा] - १५

आमृत (हृषि), नहायदू राजा, पुणे,
संचालक, युवराजाराज व याणलोट होत यापदायन, नहायदू राजा, पुणे
युवराज अधिकारी, लघु याटकारे (कालिका राजा), पुणे
प्रधान युवराज राज चांदेल, नाशपूर, नहायदू राजा, नाशपूर
संचालक, सालालिक बनीसराज, नहायदू राजा, पुणे,
संचालक, युवराज चांदेल व विकास यंत्रणा, पुणे,
किल्हायिकारी, युवराजा, असेला, अनंदाजी, वारिन, यासवाळ, वर्द, नाशपूर चांदपूर भंडार, वारिन, अदिक्षेत्री
संचालक, अर्द व याटिकारी संचालनाराज, युवराज
नहायदू राजाराज, भाटिकी व जनसंघर्ष, युवराज (परिवर्ती करीता),
विकास युवराजाराज (मुक्ति)
किल्हा अधिकारी युवराजारी, युवराजा, झावेला, अनंदाजी, वारिन, यासवाळ, वर्द, नाशपूर चांदपूर भंडार, वारिन, अदिक्षेत्री
साहसराजाराज लोकांव व वेवालेहे संचालक, नालिन प्रशासन भवन, ५ वा नाला, नंदासाराजाराज, युवराज ५०० ०३२ (रुपयी)
संचालक अधिकारी (निवासन विभाग), युवराजाराज भाटिकी व जनसंघर्ष यांचे यावराजाराज, युवराज (परिवर्ती)
भावलेलायाल, (लेला व अनुग्रहायाल), नहायदू १ व २, युवराज व नाशपूर
भावलेलायाल, (लेला व अनुग्रहायाल), नहायदू १ व २, युवराज व नाशपूर
किल्हा कोवानार अधिकारी, युवराजा, असेला, अनंदाजी, वारिन, यासवाळ, वर्द, नाशपूर चांदपूर भंडार, वारिन, अदिक्षेत्री
सर्व यंदासारीन विभाल,
सर्व उद वारिन/अवर वारिन/ यावराजाराज अधिकारी (यावराजाराज राजाव) याच विभाल व यावराजाराज विभाल,
यावराजाराज-१५ / यावराजाराज-२, विह विभाल, यंदासार, युवराज

१२०

कासन निर्णय क्रमांक विधायि २००८/प.क.४८/जल-६, दि. ४ फेब्रुवारी २००९ वे साहपत्र.

विदर्भ पाण्यलोट विकास मिशन
विधायिकान्न अ

अ.क्र.	जिल्हा	तालुकांची संख्या	पाण्यलोट संख्या	भौगोलिक क्षेत्र (हेक्टर)	मिशनमध्ये समाविष्ट बांधांची संख्या
१	१	३	४	५	५
२	चूलडाणा	१३	१८३	१४०५२.४६	१३६
३	अकोला	७	१२५	६१२००.००	१४९
४	चाशीम	६	१६४	८४५९६.६१	१३७
५	अमरावती	३१	१२९	८३४९४.००	१६६
६	यथतमाळ	१६	३८८	२३००९४.४३	२९४
७	दर्धा	८	६८	४६५४६.५९	३८६
एकूण उपमिशन - १		६१	१०६६	१९९६४०.१०	१०९
८	नाशिंगपूर	३	३९	१२४२६.००	४२
९	भंडारा	३	३०	१२५८६.९५	३६
१०	गोदिया	३	१६	११६९९.०५	१८
११	चंद्रपूर	१	१८	१०३८.००	३६
१२	गढीधरोली	३	१८	११४९८.००	८
एकूण उपमिशन - २		७	१४	५५५१८.००	१४०
एकूण विदर्भ		६८	११६३	५५५२०५.१०	१२३१

२००९

* * * * *